U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **D. V.**, zastoupen JUDr. Jiřím Burešem, advokátem se sídlem Dukelských hrdinů 471/29, 170 00 Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 3. 2017, č. j. OAM-67/ZA-ZA06-P10-R2-2012, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 19. 9. 2017, č. j. 45 Az 9/2017 – 41,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Průběh řízení

[1] Ze spisového materiálu vyplynulo, že žalobce (dále „stěžovatel“) podal dne 25. 2. 2012 v Přijímacím středisku Zastávka opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. V následném řízení stěžovatel mezi jiným uvedl, že je občanem Kazachstánu (později však toto tvrzení popřel s tím, že již není občanem tohoto státu, neboť se neregistroval na kazašské ambasádě, čímž o občanství automaticky přišel). O azyl stěžovatel opakovaně žádá, neboť neumí kazašsky a v současné době je ruština potlačována a jsou uzavírány ruské školy; v Kazachstánu by nemohl najít práci; nikoho tam nemá (celá rodina je v ČR), navíc od svých rusky mluvících spolužáků dostal radu, ať se do Kazachstánu nevrací a zůstane raději v zahraničí. K otázce, zda nastaly nějaké nové skutečnosti od jeho poslední žádosti o udělení mezinárodní ochrany v roce 2000 (řízení

bylo zastaveno, neboť se stěžovatel ani přes opakovanou výzvu nedostavil k pohovoru) stěžovatel uvedl, že v mezidobí požádal o prodloužení víza.

[2] Žádost stěžovatele byla zamítnuta rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 1. 8. 2013, č. j. OAM-67/ZA/ZA06/HA03-2012, které posléze zrušil Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 5. 8. 2015, č. j. 49 Az 57/2013 - 84, z důvodu, že žalovaný se nedostatečně zabýval otázkou občanství stěžovatele. Žalovaný, vázán názorem soudu, vydal dne 23. 3. 2017 nové rozhodnutí pod č. j. OAM-67/ZA-ZA06-P10-R2-2012, kterým zamítl stěžovatelovu žádost. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel správní žalobu.

[3] Krajský soud v Praze žalobu neshledal důvodnou a zamítl ji. V rozsudku především zdůraznil, že se žalovaný při posuzováních jednotlivých typů mezinárodní ochrany vypořádal jak s postavením žalobce jakožto občana Kazachstánu, tak i s jeho postavením jakožto apatridy (osoba bez státní příslušnosti; bezdomovce). Soud připomněl, že samotný fakt, že je žadatel osobou bez státní příslušnosti, není bez dalšího důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatele upozornil na možnost zcela objasnit jeho aktuální státní příslušnost primárně v řízení podle § 8 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Soud neshledal ani naplnění podmínek pro udělení humanitárního azylu; nepřisvědčil ani porušení § 14a odst. 1 a 2 písm. d) zákona o azylu.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného k ní

[4] Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností.

[5] Předně uvádí, že žalovaný, jakož i soud, se v řízení nevypořádali s potvrzením vydaným Konzulárním oddělením Velvyslanectví Kazašské republiky v České republice. Dále označil tvrzení žalovaného stran kazašského občanství své sestry za lživé. Soud dle stěžovatele rozhodl na základě podkladu, který nemá oporu ve spisovém materiálu. Soudem nabízené řízení podle § 8 písm. d) zákona o azylu bude rozhodovat žalovaný a je tak zcela předvídatelné, že se dobere stejného závěru jako v nyní přezkoumávaném řízení. Stěžovatel se nachází v situaci, že nemá kam vycestovat a nikde mu nebude vystaven cestovní doklad. Je zcela zřejmé, že mu cestovní doklad nevydá ani jeho bývalá vlast, neboť již není jejím občanem. Dále argumentuje, že bez cestovního dokladu nemůže zahájit žádné řízení dle zákona o pobytu. Stěžovatel též podotýká, že nucené vycestování do jeho vlasti není možné, jelikož by hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy v podobě rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Závěrem zdůrazňuje, že kdyby bylo v jeho možnostech vycestovat do Kazachstánu, nechat si tam vystavit cestovní doklad a vrátit se zpět do České republiky, tak by to jistě udělal.

[6] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry krajského soudu, přičemž zdůraznil, že se soud dostatečně vypořádal otázku ochrany soukromí a rodinného života, jakož i otázku státní příslušnosti stěžovatele. Dále upozornil na skutečnost, že kasační stížnost je nepřijatelná, neboť nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Ten se k dané otázce v kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení kasační stížnosti

[7] Nejvyšší správní soud ověřil, že stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti (§ 102 s. ř. s.). V kasační stížnosti, kterou podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) doložil, že v řízení za něj v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. jedná osoba s vysokoškolským právnickým vzděláváním. Jedná se však o věc mezinárodní ochrany, a proto se soud podle § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatelky. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[8] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[9] Stěžovatel se k otázce přijatelnosti nevyjádřil. Ani soud neshledal naplnění výše uvedených podmínek přijatelnosti kasační stížnosti.

[10] Stěžovatel za podstatnou pro udělení mezinárodní ochrany považuje skutečnost, že je osobou bez státní příslušnosti. Z konstantní judikatury správních soudů přitom vyplývá, že důvodem pro udělení mezinárodní ochrany bez dalšího není absence státní příslušnosti. Nejvyšší správní soud v této souvislosti stanovil, že „[f]*ormou azylu nelze* [...] *poskytnout subsidiární ochranu apatridům, kteří jsou apatridy bez dalšího, tj. osobám, které nepožívají de iure či de facto ochrany „pouze“ pro skutečnost, že nejsou státními občany určitého státu*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2007, č. j. 6 Azs 80/2006 - 64, č. 1659/2008 Sb. NSS). Ve stejném duchu se k danému vyjádřil jak žalovaný (zejména str. 6 - 10 rozhodnutí žalovaného), tak i krajský soud (zejména body 27 – 31 a 34 rozsudku). V řízení pak nevyvstaly pochybnosti otom, žeby stěžovateli byla odepírána ochrana země jeho původu, a to jak právní (*de iure*) tak i faktická (*de facto*).

[11] Stěžovatel v kasační stížnosti dále tvrdí, že jeho nucené vycestování by bylo v rozporu s právem na soukromý a rodinný život ve smyslu čl. 8 Evropské úmluvy. Touto problematikou se Nejvyšší správní soud zabýval v usnesení ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 Azs 167/2016 - 25, přičemž krajský soud postupoval v intencích předmětného rozhodnutí.

[12] Námitka stěžovatele, že neudělením mezinárodní ochrany bylo porušeno jeho právo na respektování soukromého a rodinného života, neboť čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu osob, které nejsou jeho státními příslušníky, ohledně země jejich pobytu a umožnit jim

přenést si soukromý život na území daného státu, je otázkou již soudně ustálenou (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2017, č. j. 2 Azs 119/2017 - 39). Krajský soud postupoval v souladu s výše citovanou judikaturou, dospěl-li k závěru ve shodě se žalovaným, že rodinný život stěžovatele, tj. soužití s družkou a jeho nezletilým synem na území České republiky, nemohou být bez dalšího důvodem pro udělení azylu ani doplňkové ochrany.

[13] K otázce humanitárního azylu se soud již dříve vyjádřil např. v rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, v němž za obvyklé důvody pro udělení této ochrany označil například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory. V usnesení ze dne 25. 9. 2017, č. j. 2 Azs 283/2017 - 30, tentýž senát zdůraznil, že v „*řízení před správními soudy nelze zpochybňovat neudělení humanitárního azylu, nýbrž lze pouze konstatovat případné vybočení žalovaného ze zákonem stanovených mantinelů pro správní uvážení. Azyl z humanitárních důvodů lze udělit pouze v případě hodném zvláštního zřetele. Není na něj právní nárok a posouzení důvodů žadatele je otázkou správního uvážení správního orgánu. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48, či usnesení ze dne 24. 2.2016, č. j. 6 Azs 267/2015 - 23).*“ Stěžovatel překročení správního uvážení v kasační stížnosti ani žalobě netvrdil. Přezkum krajského soudu byl stran shora uvedeného zcela v intencích ustálené judikatury.

[14] Pro výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, není proto důvod pro její přijetí k věcnému projednání.

[15] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s, podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. května 2018

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu